

KATTENZIEKTE, NIESZIEKTE en CHLAMYDIA

(Door Joke van der Sluis en nagekeken door dr. Celant, dierenarts te Woerden)

Kattenziekte

Infectieuze enteritis ook wel panleukeopenie of kattenziekte genoemd is een van ergste virusinfecties die een kat kan krijgen. Het komt overal ter wereld voor en is zeer besmettelijk en in de meeste gevallen dodelijk.

Het virus kan wel tot een jaar blijven leven en bestand tegen de meeste desinfectans. Het treft het eerst de jonge katten en de katten met verminderde weerstand. Het virus vermeerderd zich vooral in de snel delende cellen van het beenmerg (speelt een belangrijke rol bij de aanmaak van witte bloedlichaampjes in de darmen). De incubatietijd is meestal 2 tot 5 dagen. Hierna kan de kat de volgende verschijnselen krijgen;

- Sloom
- Koorts
- Geen eetlust
- Wel dorst, niet willen of kunnen drinken
- Braken
- Buikpijn
- Soms diaree
- Dood

Bij een accuut ziekteverloop kan de dood al binnen eenpaar uur optreden. Bij een minder accuut verloop als de kat het virus overleeft blijft vaak een chronische diaree door beschadiging van de darm.

Kittens die in de baarmoeder of in de eerste levensweken worden besmet zullen een afwijking krijgen aan de kleine hersenen en een waggelende loop ontwikkelen. Zij gaan altijd dood.

Om besmet te raken hoeven de katten niet eens direct contact met elkaar te hebben. Ze besmetten elkaar wel via likken en niezen maar ook via de kattenbak. Het virus kan nog jaren actief blijven en is alleen met bijvoorbeeld formaline kapot te krijgen. Het is een ziekte die alleen bij zeer snelle behandeling door de dierenarts met vocht en antibiotica soms overwonnen kan worden.

Preventief enten is de enige manier om te voorkomen dat de katten ziek worden van dit virus.

De eerste enting tussen 6 en 9 weken, de tweede enting tussen 10 en 13 weken. Meestal worden de entingen jaarlijks herhaald. Er kan geënt worden met verzwakt levend vaccin.

Vroeger was enten met dood vaccin ook mogelijk, helaas bestaat die mogelijkheid niet meer.

Er wordt nog wel geënt met Eurifel P, de vraag is hoe lang dit leverbaar blijft. Overleg met uw dierenarts welk vaccin en waarom hij/zij gebruikt.

Een drachtige poes mag nimmer gevaccineerd worden daar het risico voor de kittens te groot is. Let dus op tijdige vaccinatie. Ruim voor de geplande dekking.

Niesziekte

Katten kunnen net als mensen influenza (griep) krijgen. Ze zijn behoorlijk vatbaar voor virus en andere infecties van neus en keel. Niesziekte is een aandoening van de bovenste luchtwegen, diepere infecties kunnen ook voorkomen en zijn dan levensbedreigend. Bij niesziekte zijn, net als bij influenza, meerdere ziekteverwekkers die een rol spelen. Het is dan ook logischer om van niesziekte-complex te spreken.

Bij niesziekte speelt zoals de naam al zegt een soort verkoudheid de hoofdrol. Afhankelijk van de verwekker, de weerstand en de leeftijd van de kat zijn de verschijnselen meer of

minder ernstig. Ze hebben last van;

- koorts
- sloomheid
- niezen
- waterige neus
- vieze ogen
- beschadiging tong- en wangslimvliezen
- gebrek aan eetlust
- speeksel opgeven
- hoesten

Niesziekte komt vooral voor waar veel katten samen zijn, zoals cattery's, pensions en tentoonstellingen. Contact met elkaar (aanniezen) maar ook besmette materialen, denk aan de kattenmand, handen, schoeisel en kleding zijn de voornaamste besmettingsbronnen.

Voorkomen van de ziekte kan alleen met vergaande hygiënische maatregelen. Schoenen en kleding verschoneren, vaak handen wassen, omgeving en bak goed reinigen, katten op 1 ½ meter van elkaar houden of dichte zijwanden (denk aan de gordijntjes bij tentoonstellingen die om deze reden ook na elke show ontsmet dienen te worden). Zieke en pas aangekochte dieren enige weken apart houden. De genoemde maatregelen zijn in de praktijk niet sluitend te krijgen, daarom is het noodzakelijk dat alle katten regelmatig geënt worden!

De belangrijkste verwekkers zijn;

1. Rhinotracheitis virus
2. Herpesvirus
3. Calicivirus
4. Bordetella bronchiseptica (= bacterie)
5. Chlamydia

Deze verwekkers kunnen bij katten voorkomen zonder dat de kat ziekteverschijnselen vertoont. Maar onder bepaalde omstandigheden die de weerstand doen afnemen, bijvoorbeeld stress kunnen de katten ziek worden of anderen katten besmetten.

Honden ademen net als katten niet graag door de bek. Daarom kunnen er problemen als ademnood ontstaan, als de kat alleen maar een verstopte neus heeft. In dat geval dus altijd de dierenarts waarschuwen omdat het met ademnood snel van kwaad tot erger kan gaan.

Heeft uw kat ooit niesziekte gehad, dan zal hij waarschijnlijk zijn levenlang drager blijven van het virus. Bij verminderde weerstand zal hij/zij zelf ziek worden of anderen kunnen besmetten.

Juist omdat je niesziekte nooit helemaal kunt uitsluiten, daarvoor spelen teveel factoren een rol, is een schema dat zoveel mogelijk aansluit bij de situatie in uw cattery aanbevolen. Ook al sluit je de ziekte nooit helemaal uit door een zo breed mogelijke enting zullen de symptomen, als de ziekte ooit uitbreekt, minder ernstig zijn. Enten tussen de 6de en 9de levensweek met een herhaling na vier weken. Eventueel kan in geval van infectiegevaar het kitten ook met 6, 9 en 12 weken worden geënt, uw dierenarts kan u hierover informeren. In geval van nood kunnen zelfs kittens van 3 weken al gevaccineerd worden via de neus. Door antistoffen die het kitten via de moedermelk naar binnen krijgt, is het tot de 6e levensweek meestal niet vatbaar voor de verschillende ziekten. Vanaf de 7e week houdt deze bescherming op. Om dus het 'gat' tussen de natuurlijke weerstand en de ent weerstand te dichten, wordt bovengenoemd schema bij voorkeur gehanteerd.

Chlamydia

Komt vaak voor in samenhang met het virus dat niesziekte veroorzaakt. Het wordt om deze reden dan ook soms 'meegenomen' in het entschema.

De veroorzaker is Chlamydia psittaci

Chlamydia alleen is zelden dodelijk. Een infectie samen met het Herpes rhinotrach virus is wel dodelijk. Een bacteriële secundaire infectie geeft pneumonie, dit is longontsteking.

De incubatietijd is 3 tot 10 dagen en geeft zelden een aantasting van de long te zien. De symptomen zijn;

- bindvlies ontsteking, soms van één en soms van beide ogen
- oog uitvloeiingen, het oog gaat 'tranen' en wordt vaak dichtgeknepen
- soms neus uitvloeiing, we noemen dat een 'loopneus'
- 'soms niezen

Het komt vaker bij kittens dan bij volwassen katten voor. De kat kan koorts en een lichte ontsteking van het neusslijmvlies krijgen. Chlamydia kan ook besmetting van de vrouwelijke geslachtsorganen veroorzaken. Dit betekent dat een besmetting een abortus tot gevolg kan hebben. De fokpoes kan ook een nierinfectie krijgen.

De katten besmetten elkaar door direct contact, via neus- en oogvocht, denk aan likken en spelen. Enting kan net als bij niesziekte de aandoening niet helemaal voorkomen maar bij een eventuele besmetting het ziekteverloop wel milder maken.

Er moet nog wel opgemerkt worden, dat over het nut van vaccinatie tegen chlamydia en het risico hiervan de meningen onder fokkers maar vooral ook onder dierenartsen behoorlijk verdeeld zijn.